

Duitse reacties: Angst voor onberekenbare Trump

[Achtergrond](#) - 9 november 2016 - Auteur: Redactie Duitslandweb

Duitse politici en media reageren geschokt op de overwinning van Donald Trump. Ze vrezen zijn onberekenbaarheid en de consequenties van zijn presidentschap voor de betrekkingen met de rest van de wereld. Merkel en Steinmeier benadrukken het belang van continuïteit in de relaties met de VS.

Ga direct naar reacties van:

[Die Zeit](#), [Frankfurter Allgemeine Zeitung](#), [Süddeutsche Zeitung](#)

Kanselier Merkel (CDU) heeft Trump vanmiddag in een kort statement met zijn overwinning gefeliciteerd. "Voor ons Duitsers geldt dat we met geen enkel land buiten Europa een diepere verbinding hebben dan met de VS", aldus Merkel. "Duitsland en Amerika zijn door waarden aan elkaar verbonden: democratie, vrijheid, respect voor het recht en de waarde van mensen, onafhankelijk van afkomst, huidskleur, religie, geslacht, seksuele oriëntatie of politieke instelling. Op basis van deze waarden bied ik de toekomstige president Donald Trump een nauwe samenwerking aan." Merkel noemde de strijd tegen armoede en terreur en het klimaatbeleid als uitdagingen waar beide landen voor staan.

Kanzlerin [#Merkel](#) zum Ausgang der US-Präsidentschaftswahl:
[#USElection2016 pic.twitter.com/f2A3dN5Nob](#)

— Steffen Seibert (@RegSprecher) [November 9, 2016](#)

Met de overwinning van Trump wordt de relatie tussen de VS en Duitsland moeilijker, aldus minister van Buitenlandse Zaken Steinmeier (SPD). Dat geldt ook voor de betrekkingen binnen de NAVO. Maar deze betrekkingen vormen het fundament van het Westen, aldus de minister, en daarom gaat de bondsregering met de toekomstige president in gesprek. "De uitslag is anders dan veel Duitsers hadden gewenst. Maar we moeten het resultaat accepteren en we accepteren het." Voor de verkiezingen noemde Steinmeier Trump een haatprediker, een ongebruikelijk hard oordeel in de diplomatieke betrekkingen.

"Trump is de wegbereider van een nieuwe globale, autoritaire en chauvinistische

beweging. Laat dit ook voor ons een waarschuwing zijn", reageerde vice-kanselier Sigmar Gabriel (SPD) op Trumps overwinning. "Deze beweging wil terug in de tijd: vrouwen moeten weer achter het fornuis, homo's in de gevangenis en voor vakbonden is bij hen geen ruimte", aldus de minister van Economische Zaken.

Minister van Defensie Ursula von der Leyen (CDU) noemde de overwinning van Trump vannacht al "een zware shock". Volgens haar weet Trump dat "het niet een keuze was voor hem, maar tegen Washington, tegen het establishment". In relatie tot haar functie ziet ze onzekerheid met betrekking tot de NAVO: "Trump zal ons Europeanen als president vragen welke bijdrage wij aan de NAVO leveren. Maar wij vragen hem hoe hij tegenover het bondgenootschap staat."

EU-parlementsvoorzitter Martin Schulz (SPD) verwacht moeilijke relaties met de VS. Maar het politieke systeem van de VS is sterk genoeg voor het presidentschap van Trump, meent hij. "Trump is een uitgemaakte populist. We hebben echter nu niet meer met de campagnevoerder, maar met president Trump te maken en die moeten we een kans geven." Volgens Schulz heeft Trump de angst van miljoenen mensen gebruikt om gekozen te worden. Nu hij president wordt, moet Trump daadwerkelijk wat aan die angsten doen.

AfD-voorzitter Frauke Petry is blij met de winst van Trump. "Het wordt de hoogste tijd dat ook in de VS de door het politieke establishment monddood gemaakte bevolking haar stem terugkrijgt." De uitslag geeft hoop voor Duitsland en Europa, aldus Petry, "want Trump heeft daadwerkelijk de kaarten voor een politieke ommekeer in handen". De transatlantische betrekkingen moeten nieuw worden bepaald en de conflicten met Oekraïne en Syrië moeten in overeenstemming met Rusland worden beëindigd.

AfD-politicus Björn Höcke, voorzitter van de partij in de deelstaat Thüringen, reageerde verheugd. "Het Amerikaanse volk heeft zich tegen de oude partijen en tegen de partijdige media uitgesproken. Het kon gewoon niet langer zo."

Minister van Justitie Heiko Maas (SPD) tweette vanmorgen: "De wereld vergaat niet, maar wordt wel steeds gekker."

[Lees meer bij Tagesschau.de](#), [Die Welt](#), [Spiegel Online](#), [reuters.de](#) en [Focus Online](#)

Reacties Duitse media

"Een totalitaire poseur en een leugenachtige dilettant is het gelukt zich in het Witte Huis te laten kiezen", schrijft politiek redacteur Carsten Luther van Die Zeit. Hij noemt Trump een ramp, die niet alleen de VS zal veranderen. "De hele wereld zal de consequenties van deze fout merken." Wie op Trump heeft gestemd, mag

dat zelf als protest tegen het establishment zien, "maar is zonder twijfel deel van een antidemocratisch oproer geworden". Het was voor Trump winst of ondergang - "dat is de weg van alle totalitaire bewegingen. Daarom is Trump zo gevaarlijk." Drijft hij de VS in een handelsoorlog met China? Arrangeert hij zich met Rusland? Geeft hij de NAVO-solidariteit op? Interesseren Europa of het Midden-Oosten hem überhaupt? "Met Trump is Amerika onberekenbaar geworden." [Lees meer bij Zeit Online](#)

"De wreker in het Witte Huis", kopt de Frankfurter Allgemeine Zeitung. De opstand van het populisme is machtiger gebleken dan alle waarschuwingen voor Trumps onberekenbaarheid, schrijft politiek redacteur Klaus-Dieter Frankenberger. Wat zal hij doen om dit verdeelde land weer te verenigen? Heeft hij een plan voor de vernieuwing van het land en voor de verdediging van Amerikaanse belangen in de wereld? Dat zijn allemaal open vragen en daarom is de twijfel zo groot. Een ding is zeker, aldus de FAZ: "Na de Brexit krijgt het oude gebouw van de Westerse orde een nieuwe klap." (...) "Amerika's vrienden en bondgenoten moeten zich nu met de nieuwe situatie vertrouwd maken en de gordels goed vastmaken!" [Lees meer bij FAZ.net](#)

Trump's overwinning is een cesuur voor de VS en voor de wereld, schrijft de Süddeutsche Zeitung. De machtsverschuiving in de VS is volkomen en "de drie zuilen van de natie, de uitvoerende, de wetgevende en de rechtsprekende, zijn in de hand van een radicale en onberekenbare partij en een president die je welwillend nog lachwekkend zou kunnen noemen. Veel waarschijnlijker is het dat Trump gevaarlijk is voor de VS en de wereld." Trump heeft gewonnen omdat "de meerderheid van de Amerikanen zich niet meer wil voegen naar de conventies, het verstand en de voorspellingen van het establishment. Ze wil een revolutie. En die heeft ze gekregen", schrijft politiek redacteur Stefan Kornelius. De Amerikanen hebben een man tot leider gekozen "die haat zaait en geweld predikt - maar geen oplossing heeft aangeboden voor de ziektes van dit land." Trump's presidentschap wordt een geweldig waagstuk: "Voor zijn overwinning was er nog geen politiek programma en ook niet het benodigde personeel. De campagne werd gekenmerkt door chaos en egomanie. Dat moet allemaal ophouden en in een berekenbare overgangprocedure gekanaliseerd worden - naar een presidentschap van Donald Trump. De wereld wacht met ingehouden adem. Er komen zware tijden." [Lees meer bij Süddeutsche.de](#)

Lees ook:

[Spiegel Online](#): 'Sieg des Zerstörers'

[Die Welt](#): 'Für Deutschland fallen die Würfel nun ganz und gar neu'

[Tagesschau](#): 'Mahnung für alle Demokratien im Westen'

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/18826/duitse-reacties-angst-voor-onberekenbare-trump>